

FILOSOFFEN

LÆREPLAN - DEN PÅ HJEMMESIDEN

RAPPORTEN ER HENTET: 30-11-2023
HOLSTEBRO KOMMUNE

RAMBOLL

INDHOLDSFORTEGNELSE

1	INTRODUKTION	3
1.1	Læsevejledning	3
1.2	Beskrivelse til læreplanen (Hvem er vi?)	5
2	DET PÆDAGOGISKE GRUNDLAG - SELVEVALUERING 2019	6
2.1	Børnesyn	6
2.2	Dannelse og børneperspektiv	7
2.3	Leg	8
2.4	Læring	9
2.5	Børnefællesskaber	9
2.6	Et pædagogisk læringsmiljø hele dagen	10
2.7	Samarbejde med forældre om børns læring	11
2.8	Børn i udsatte positioner	11
2.9	Pædagogisk læringsmiljø med sammenhæng til overgange	12
3	DET PÆDAGOGISKE GRUNDLAG - SELVEVALUERING 2019 - FOKUSOMRÅDER	13
3.1	Samspil og relationer	13
3.2	Evaluerende pædagogisk praksis	13
4	ØVRIGE KRAV TIL INDHOLDET I DEN PÆDAGOGISKE LÆREPLAN	15
4.1	Inddragelse af lokalsamfundet (og evt. forældrebestyrelsen)	15
4.2	Det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø	15
5	DE SEKS LÆREPLANSTEMAER	17
5.1	Alsidig personlig udvikling	17
5.2	Social udvikling	18
5.3	Kommunikation og sprog	19
5.4	Krop, sanser og bevægelse	20
5.5	Natur, udeliv og science	21
5.6	Kultur, æstetik og fællesskab	22
6	MINISTERIETS SKABELON TIL EVALUERING	24
6.1	Arbejdet med den pædagogiske læreplan	24
6.2	Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø	25
6.3	Inddragelse af forældrebestyrelsen	26
6.4	Det fremadrettede arbejde	27
7	UDVIKLINGSPLANER	28

1 INTRODUKTION

I Danmark går størstedelen af alle børn i alderen 0-6 år i dagpleje, vuggestue eller børnehave. Det giver dagtilbuddene en unik rolle i forhold til at understøtte børns generelle trivsel og udvikling.

Siden 2004 har alle dagtilbud arbejdet med en pædagogisk læreplan, hvis formål er at opstille mål for børns udvikling, læring, trivsel og dannelse inden for seks centralt fastsatte læreplanstemaer. Som led i at styrke kvaliteten på dagtilbud blev der på baggrund af dagtilbudsaftalen "Stærkere dagtilbud – alle skal med i fællesskabet" i 2017, vedtaget en ny lovgivningsmæssig ramme i 2018 for arbejdet med den pædagogiske læreplan i dagtilbud. Ændringerne tager udgangspunkt i det samlede forslag om en styrket pædagogisk læreplan, som en mastergruppe og seks arbejdsgrupper udarbejdede i 2016.

Udarbejdelse af dagtilbuddets pædagogiske læreplan skal bygge på lokale udfordringer, styrker og kompetencer og de er en ledelsesmæssig beslutning, hvordan man mest hensigtsmæssigt udformer sin pædagogiske læreplan inden for de fastsatte rammer i loven og af kommunalbestyrelsen.

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

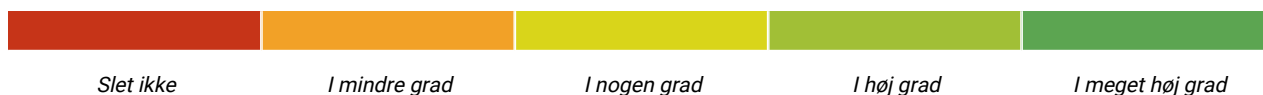
Dagtilbuddets pædagogiske læreplan skal fungere som et pædagogisk redskab, der via korte, relevante pædagogiske refleksioner og eksempler skal skabe en klar fælles retning for det pædagogiske arbejde, der foregår i dagtilbuddet. Herunder sikre, at den intenderede pædagogik er til stede hele dagen og i alle aktiviteter, rutiner med børnene mv. Læreplanen skal således indeholde nogle overordnede relevante refleksioner over og eksempler på, hvordan det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet inddrager børnenes perspektiv og børnefællesskabet og tager højde for den konkrete børnegruppes sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger og behov. Eksemplerne skal være retningsgivende for personalet i det daglige pædagogiske arbejde med børnene.

1.1 Læsevejledning

I denne læreplansrapport kan der læses om dagtilbuddets pædagogisk praksis suppleret med forskellige resultatvisninger. Resultatvisningerne skal betragtes som et kvalificeret øjebliksbillede og skal altid anvendes som led i en helhedsbetragtning af dagtilbuddet.

Gennemsnitsgraf

Dagtilbuddets resultater vises på en rød/gul/grøn skala fra 0 til 5, hvor værdierne er tillagt følgende betydning:

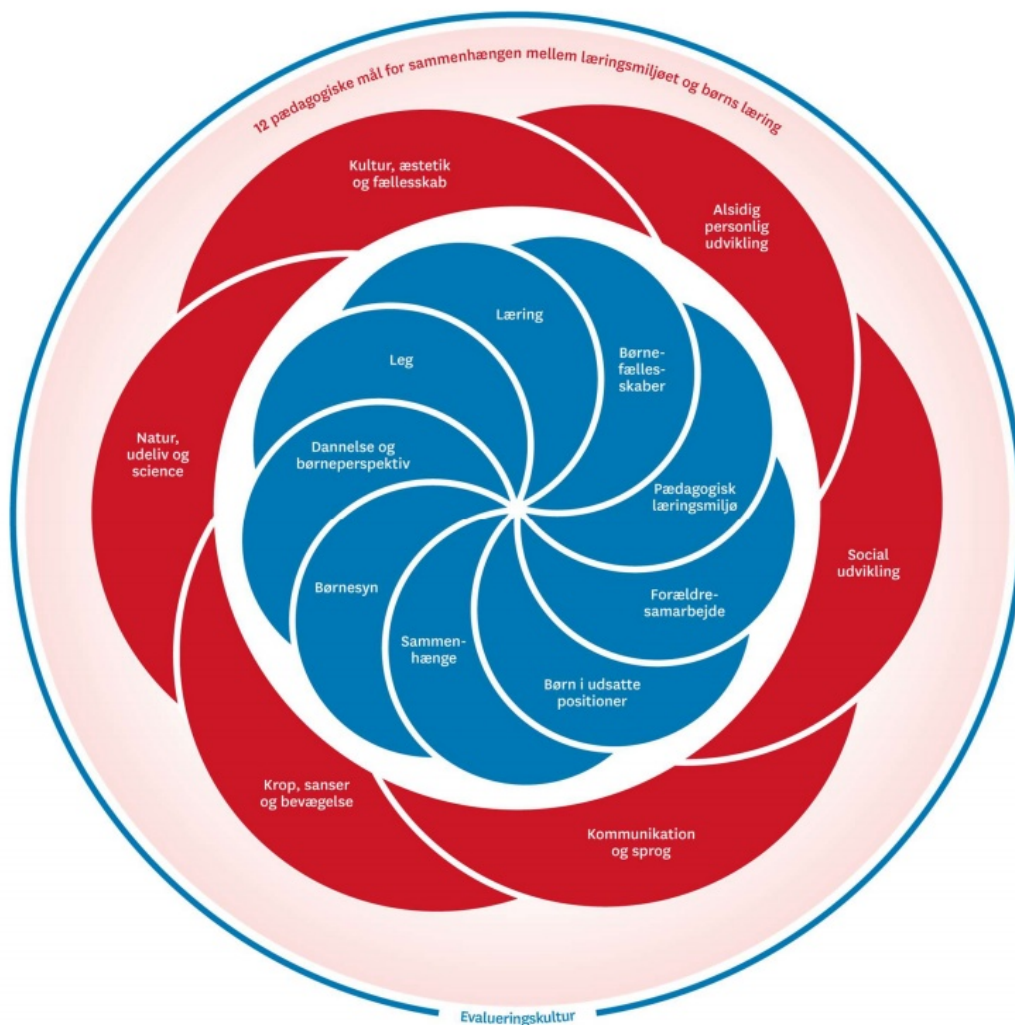
Resultater fra dagtilbuddets dialogvurderinger

Under afsnittet om læreplanstemaerne suppleres dagtilbuddets beskrivelse med en graf for fagpersonalets vurderinger af børnenes kompetencer på de enkelte læreplanstemaer. Grafen er opgjort som et simpelt gennemsnit, hvor svarerne på de enkelte spørgsmål tillægges en værdi fra 1 til 4, hvor 1 er "Kan ikke endnu" og 4 er "Kan".

Den styrkede pædagogiske læreplan

Det fælles pædagogiske grundlag
og de seks læreplanstemaer

1.2 Beskrivelse til læreplanen (Hvem er vi?)

Daginstitutionen Filosoffens brugere/borgere afspejler den generelle befolkningssammensætning i Danmark.

Filosoffen er en nyere institution, der er beliggende i midtbyen, som nabo til VIA University College Holstebro, som vi har et forpligtende udvidet samarbejde med.

I Filosoffen er vi optaget af filosofi med børn, og vi arbejder med begrebet filosofisk omsorg, der understøttes af samarbejdet med VIA Holstebro.

I forlængelse af ovenstående har vi også stort fokus på kunst, kultur og æstetik, da disse områder kan understøtte børns erkendelsesmuligheder og dannelse.

2 DET PÆDAGOGISKE GRUNDLAG - SELVEVALUERING 2019

Evaluering sinstituttet (EVA) har i 2019 udgivet en revideret udgave af Redskab til selvevaluering, som er et redskab der blandt andet kommer omkring tematikkerne i det pædagogiske grundlag. Selvevalueringen et godt og anvendeligt analyseredskab, der skaber en ramme for en struktureret dialog om pædagogisk praksis.

Dato	PÆDAGOGISK GRUNDLAG								FOKUSOMRÅDER		
	Børnesyn	Dannelse og børneperspektiv	Leg	Læring	Børnefællesskaber	Læringsmiljø hele dagen	Samarbejde med forældre	Børn i udsatte positioner	Sammenhæng til bhk.	Samspil og relationer	Evaluering af praksis
24-05-2023	3,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
05-07-2021	4,0	4,0	4,7	4,3	5,0	4,7	4,3	4,7	3,0	5,0	3,0
17-02-2021	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
07-02-2021	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

2.1 Børnesyn

Refleksionsspørgsmål til inspiration

- Hvordan kommer vores børnesyn til udtryk i hverdagen og i tilrettelæggelsen af vores pædagogiske læringsmiljøer i vores dagtilbud?
- Hvordan lykkes vi med at skabe rammerne for et godt børneliv, hvor der er plads og ro til at være barn?
- Hvordan oplever børnene, at vi ser dem som kompetente og selvstændige i vores pædagogiske praksis?
- På hvilke måder arbejder vi med børn som aktive medskabere af egen udvikling?

Der er endnu ikke oprettet en refleksion.

2.1.1 Vurdering

Nedenstående graf viser Filosoffen's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:

I hvilken grad understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børn som medskabere af egen udvikling i disse udvalgte situationer?

2.1.1.1 Filosoffen's vurdering

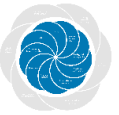

2.2 Dannelse og børneperspektiv

Refleksionsspørgsmål til inspiration

- Hvordan forstår vi dannelse? Og hvordan afspejles den forståelse i tilrettelæggelsen af vores pædagogiske læringsmiljø?
- Hvordan skaber vi lige deltagelsesmuligheder for de børn, der har brug for støtte til at komme med initiativer og bruge deres demokratiske stemme?
- Hvornår har vi senest brugt børnenes perspektiver som grundlag for at udvikle vores pædagogiske læringsmiljø?
- I hvilke situationer kunne det være relevant at inddrage børnenes perspektiver, hvor vi ikke gør det i dag?

Der er endnu ikke oprettet en refleksion.

2.2.1 Vurdering

Nedenstående graf viser Filosoffen's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:
I hvilken grad bruger vi disse udvalgte tilgange til at inddrage børnenes perspektiver?

2.2.1.1 Filosoffen's vurdering

Filosoffen har endnu ikke foretaget en vurdering af ovenstående spørgsmål.

2.3 Leg

Refleksionsspørgsmål til inspiration

- Hvordan oplever børnene i vores dagtilbud, at vi anerkender og skaber rum for legen i den hverdag og i det pædagogiske læringsmiljø, vi tilrettelægger for børnene?
- Hvordan skaber vi lige deltagelsesmuligheder for de børn, der har brug for støtte til at komme med initiativer og bruge deres demokratiske stemme?
- Hvad gør vi for, at børnene får mulighed for at afprøve forskellige roller og positioner i legen?
- Hvordan har vi undersøgt den læring og udvikling, der sker i børnenes leg?

Der er endnu ikke oprettet en refleksion.

2.3.1 Vurdering

Nedenstående graf viser Filosoffen's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:
I hvilken grad bruger vi disse udvalgte tilgange til at understøtte børnenes leg, så legen udvikler sig positivt for alle børn?

2.3.1.1 Filosoffen's vurdering

Filosoffen har endnu ikke foretaget en vurdering af ovenstående spørgsmål.

2.4 Læring

Refleksionsspørgsmål til inspiration

- Hvordan tilrettelægger vi det pædagogiske læringsmiljø, så det både støtter børnenes kropslige, følelsesmæssige, sociale og kognitive læring?
- På hvilke måder har vi fokus på læring gennem hele dagen (i både leg, aktiviteter og rutiner)?
- Hvad er vores rolle i forhold til at understøtte børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse i børneinitierede lege og aktiviteter?
- Hvordan arbejder vi med at følge op på, om vi lykkedes med at tilrettelægge pædagogiske læringsmiljøer ud fra en bred læringsforståelse?

Der er endnu ikke oprettet en refleksion.

2.4.1 Vurdering

Nedenstående graf viser Filosoffen's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:

I hvilken grad har vi fokus på hver af disse udvalgte tilgange, når vi arbejder ud fra et bredt læringsbegreb?

2.4.1.1 Filosoffen's vurdering

Filosoffen har endnu ikke foretaget en vurdering af ovenstående spørgsmål.

2.5 Børnefællesskaber

Refleksionsspørgsmål til inspiration

- Hvordan arbejder vi pædagogisk med at sikre, at alle børn oplever, at de er en del af et børnefællesskab?
- Er der noget, vi kan gøre anderledes for at give nogle børn bedre muligheder for at opbygge gode relationer?
- Hvordan understøtter vi forældrenes rolle i forhold til at bidrage til velfungerende børnefællesskaber i vores dagtilbud?
- I hvilke situationer er det lykkedes os at skabe velfungerende børnefællesskaber, hvor alle børn er med?

Der er endnu ikke oprettet en refleksion.

2.5.1 Vurdering

Nedenstående graf viser Filosoffen's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:
I hvilken grad bruger vi disse udvalgte tilgange til at understøtte børnefællesskaber?

2.5.1.1 Filosoffen's vurdering

Filosoffen har endnu ikke foretaget en vurdering af ovenstående spørgsmål.

2.6 Et pædagogisk læringsmiljø hele dagen

Refleksionsspørgsmål til inspiration

- Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske praksis, så vi har et stærkt pædagogisk læringsmiljø i både leg, aktiviteter og rutiner?
- Hvilke pædagogiske overvejelser ligger til grund for den måde, vi tilrettelægger vores pædagogiske læringsmiljø på?
- Hvordan kan vi undersøge og se, hvad børnene får ud af vores måde at tilrettelægge vores pædagogiske læringsmiljø på?
- Oplever vi, at vi har brug for mere eller en anden viden og kompetence for at skabe et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø gennem hele dagen?

Der er endnu ikke oprettet en refleksion.

2.6.1 Vurdering

Nedenstående graf viser Filosoffen's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:
I hvilken grad lykkes vi med, at forældrene er aktive medspillere om børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse inden for disse udvalgte dimensioner?

2.6.1.1 Filosoffen's vurdering

Filosoffen har endnu ikke foretaget en vurdering af ovenstående spørgsmål.

2.7 Samarbejde med forældre om børns læring

Refleksionsspørgsmål til inspiration

- Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske praksis, så vi har et stærkt pædagogisk læringsmiljø i både leg, aktiviteter og rutiner?
- Hvordan oplever vi samarbejdet med forældrene i forhold til at rådgive og vejlede dem om deres barns trivsel, læring, udvikling og dannelse?
- Hvordan arbejder vi med at møde forældrene forskelligt og tilpasse samarbejdet ud fra deres behov?
- Hvad ved vi om, hvordan forældrene oplever vores samarbejde, rådgivning og vejledning?

Der er endnu ikke oprettet en refleksion.

2.7.1 Vurdering

Nedenstående graf viser Filosoffen's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:

I hvilken grad skaber vi et pædagogisk læringsmiljø for alle børn, hvor børnene får de bedste betingelser for at trives, lære, udvikle sig og dannes inden for disse udvalgte situationer?

2.7.1.1 Filosoffen's vurdering

Filosoffen har endnu ikke foretaget en vurdering af ovenstående spørgsmål.

2.8 Børn i udsatte positioner

Refleksionsspørgsmål til inspiration

- Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljøer, så de understøtter læring, trivsel, udvikling og dannelse hos børn i udsatte positioner?
- Har vi i tilstrækkeligt omfang faglige dialoger om, hvordan vi kan understøtte, at børn i udsatte positioner trives og ses i vores pædagogiske læringsmiljø?
- Hvordan sikrer vi, at vi har blik for alle de børn, der er i periferien af børnefællesskabet - og dem, hvis udsathed er mindre synlig?
- Hvordan fungerer vores eventuelle samarbejde med andre instanser som PPR, sundhedspleje, tale-hørepedagog mv.?

Der er endnu ikke oprettet en refleksion.

2.8.1 Vurdering

Nedenstående graf viser Filosoffen's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:

I hvilken grad bruger vi disse udvalgte pædagogiske tilgange til at sikre, at alle børn trives, lærer, udvikler sig og dannes i børnefællesskaberne?

2.8.1.1 Filosoffen's vurdering

Filosoffen har endnu ikke foretaget en vurdering af ovenstående spørgsmål.

2.9 Pædagogisk læringsmiljø med sammenhæng til overgange

Refleksionsspørgsmål til inspiration

- Hvilke gode eller dårlige erfaringer har vi med pædagogiske tiltag og initiativer rettet mod kommende skolebørn?
- Hvad mener vi, er de vigtigste faktorer for, at børn oplever tryghed og sammenhæng i overgange?
- Hvordan oplever vi samarbejdet med skole, fritidshjem/SFO eller andre dagtilbud i forbindelse med overgange?
- Hvordan kan vi følge op på, hvordan børnene har oplevet overgangen fra dagtilbud til skole eller SFO/fritidshjem?

Der er endnu ikke oprettet en refleksion.

2.9.1 Vurdering

Nedenstående graf viser Filosoffen's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:

I hvilken grad inddrager vi disse udvalgte perspektiver for at sikre sammenhæng i de forskellige overgange?

2.9.1.1 Filosoffen's vurdering

Filosoffen har endnu ikke foretaget en vurdering af ovenstående spørgsmål.

3 DET PÆDAGOGISKE GRUNDLAG - SELVEVALUERING 2019 - FOKUSOMRÅDER

3.1 Samspil og relationer

Refleksionsspørgsmål til inspiration

- Hvad kendetegner de situationer, hvor vi oplever nærvær mellem os og børnene, og vi er fordybede sammen?
- Hvornår oplever vi, at vi ikke er tilgængelige for børnene og ikke har mulighed for at reagere på deres behov?
- Hvordan kommunikerer vi med børnene, både kropsligt og sprogligt, i forskellige situationer i løbet af dagen?
- Hvordan kan vi understøtte det enkelte barns trygge tilknytning gennem det pædagogiske arbejde med hele børnegruppen?

Der er endnu ikke oprettet en refleksion.

3.1.1 Vurdering

Nedenstående graf viser Filosoffen's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:
I hvilken grad har vi fokus på disse udvalgte tilgange i vores arbejde med at skabe gode samspil og relationer?

3.1.1.1 Filosoffen's vurdering

Filosoffen har endnu ikke foretaget en vurdering af ovenstående spørgsmål.

3.2 Evaluerende pædagogisk praksis

Refleksionsspørgsmål til inspiration

- Hvordan evaluerer vi det pædagogiske læringsmiljø i sammenhæng med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?
- Hvad gør vi for at sikre, at vores løbende evaluering er systematisk?
- Hvordan sikrer vi, at vores evalueringer har fokus på sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse frem for på aktiviteterne eller på børnenes læring?
- Hvordan sikrer vi, at vi anvender den viden, vi får fra vores evaluering til at justere vores pædagogiske læringsmiljø?

Der er endnu ikke oprettet en refleksion.

3.2.1 Vurdering

Nedenstående graf viser Filosoffen's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:

I hvilken grad er vi opmærksomme på disse udvalgte dimensioner, når vi evaluerer vores pædagogiske praksis?

3.2.1.1 Filosoffen's vurdering

Filosoffen har endnu ikke foretaget en vurdering af ovenstående spørgsmål.

4 ØVRIGE KRAV TIL INDHOLDET I DEN PÆDAGOGISKE LÆREPLAN

4.1 Inddragelse af lokalsamfundet (og evt. forældrebestyrelsen)

"Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 29)

"Det er lederen, der i forbindelse med udarbejdelse af den pædagogiske læreplan sikrer, at forældrebestyrelsen bliver inddraget i processen omkring udarbejdelse, evaluering af og opfølgning på den pædagogiske læreplan." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 52)

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn samt evt. hvordan forældrebestyrelsen inddrages i arbejdet med læreplanen?

Bestyrelsen er inddraget og løbende orienteret omkring institutionens arbejde med den styrkede pædagogiske læreplan.

Vores beliggenhed i midtbyen giver mulighed for et differentieret samarbejde med lokalområdet. Vi har haft besøg fra Midt-

og Vestjyllands Politi, går til forestillinger på Odin Teatret (og de kommer her). Vi er jævnligt til arrangementer på VIA med forskellige studerende, og mange studerende kommer her i institutionen i forbindelse med deres uddannelser.

Vi benytter My Playground på Slagterigrunden osv.

Vi er en Kulturspire institution og har i den forbindelse et samarbejde med Balletskolen.

Vi har ladcykler, der giver os mulighed for at komme rundt og se mange steder i Holstebro og omegn.

4.2 Det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

"Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer. Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal inddrages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 30).

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

Da vi er en nyere institution, har vi haft mulighed for at få indflydelse på såvel de fysiske rammer som indretningen af lokalerne. Som eksempel kan nævnes støjdæmpende belægning på borde i vuggestue og specialgruppe, samt andre initiativer, der fremmer et godt fysisk børnemiljø.

Det psykiske børnemiljø skulle gerne afspejle et værdisæt båret af relationsstrategierne fra for eksempel De Utrolige År samt vores tilgang omkring filosofisk omsorg, hvor børnenes egne erkendelsesprocesser vægtes højt.

Det æstetiske børnemiljø er tilgodeset ved møbler, der kan flyttes/omroteres og rum, der kan tilpasses de fleste behov. Vi har fokus på, at alle har del i et eller flere fællesskaber, og vi går foran som gode rollemodeller.

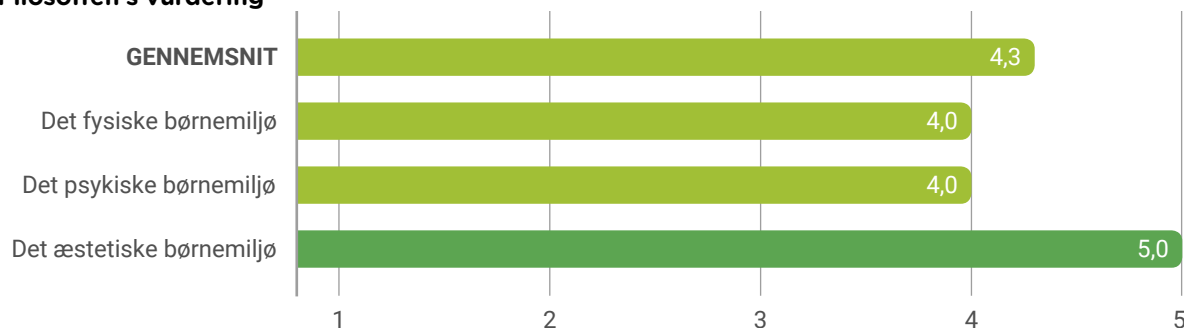

4.2.1 Vurdering

Nedenstående graf viser Filosoffen's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:

I hvilken grad lykkedes det os at skabe et sundt og udviklende børnemiljø indenfor disse tre områder (med inddragelse af børneperspektivet)?

4.2.1.1 Filosoffen's vurdering

5 DE SEKS LÆREPLANSTEMAER

"Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 32).

De seks læreplanstemaer, som omhandler børnenes kropslige, følelsesmæssige, sociale og kognitive læring er:

- Alsidig personlig udvikling
- Social udvikling
- Kommunikation og sprog
- Krop, sanser og bevægelse
- Natur, udeliv og science
- Kultur, æstetik og fællesskab

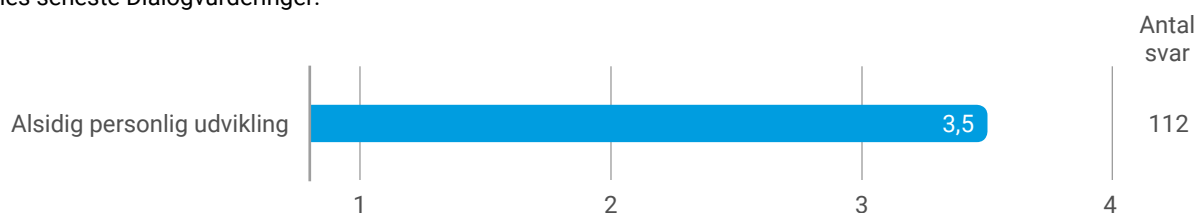
5.1 Alsidig personlig udvikling

Det pædagogiske læringsmål

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egen potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Resultat fra dagtilbuddets Dialogvurderinger

Nedenfor vises gennemsnitsscoren for fagpersonalets vurderinger af børnenes alsidige personlige udvikling hentet fra børnenes seneste Dialogvurderinger.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling? Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Alsidig personlig udvikling.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

"Når det at blive set og hørt af andre har så stor betydning, skyldes det, at alle ser og hører fra forskellige positioner. Den fælles verden ophører med at eksistere, så snart den kun bliver betragtet under ét aspekt og kun får lov at vise sig i ét perspektiv." - Hannah Arendt

Den måde vi bla. omsætter Hannah Arendts tankegang i Filosoffen på er, ved at arbejde med filosofisk omsorg -

barnets umiddelbare tilgang, spørge, undre sig og eksperimentere. Det er de voksne, der skal lære det, så de ikke risikere at aflære disse egenskaber ved barnet.

Det pædagogiske personale skal have forståelse og respekt for barnets indre verden, herunder understøtte barnets egen erkendelsesproces.

Det er altid den voksne, der har ansvaret for relationen.

I Filosoffen arbejder vi som "Et hus" med fire team, der arbejder tæt sammen.

Personalet udtaler:

"Vores tanker omkring Et hus afføder at børnene i høj grad stifter bekendtskab med flere forskellige baggrunde"

"I Filosoffen skaber vi mulighed for at børnene kan træde ind og ud af forskellige positioner. De får mulighed for at øve sig i at være opmærksom på andre og andres oplevelser, samt at navigere i dette"

5.2 Social udvikling

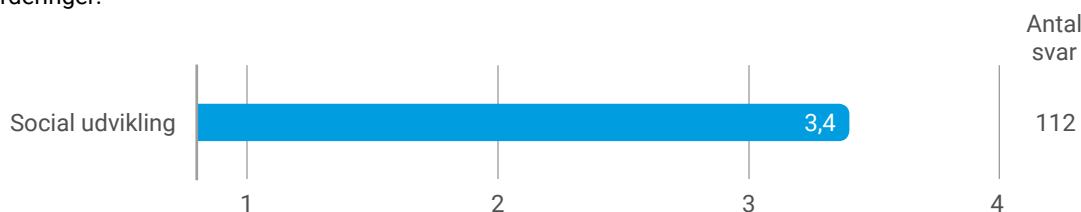
Det pædagogiske læringsmål

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Social udvikling i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Resultat fra dagtilbuddets Dialogvurderinger

Nedenfor vises gennemsnitsscoren for fagpersonaleets vurderinger af børnenes sociale udvikling hentet fra børnenes seneste Dialogvurderinger.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling? Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Social udvikling.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

"For at finde sig selv, må man række ud til de mennesker man omgiver sig med" - Søren Kirkegaard

I Filosoffen er der en sammenhæng mellem social udvikling, filosofisk omsorg og leg. I legen lærer børnene sociale spilleregler og empati ved at udforske, kommunikere, konstruere og udtrykke sig æstetisk.

Personalet udtaler:

"Vi skaber forskelligeartede læringsmiljøer, der ligger op til mangeartede lege/aktiviteter og dermed social udvikling, hvor alle børn har muligheden for, at kunne føle og bidrage til fællesskabet. Det er personalets opgave, at være

opmærksom på hvilke veje børnene går, så vi kan lade legen udvikle sig frit eller lægge nye spor ud, der kan videreudvikle den igangværende leg"

"Vi motivere børnene til at samarbejde med hinanden, hjælpe hinanden, og tage hensyn til deres egne og andres følelser og grænser"

5.3 Kommunikation og sprog

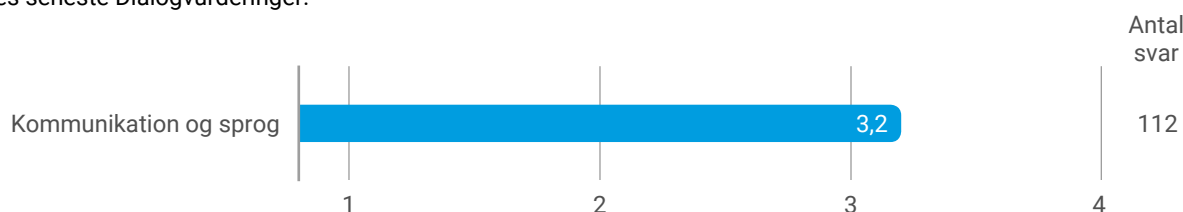
Det pædagogiske læringsmål

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Kommunikation og sprog skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Resultat fra dagtilbuddets Dialogvurderinger

Nedenfor vises gennemsnitsscoren for fagpersonalets vurderinger af børnenes kommunikation og sprog hentet fra børnenes seneste Dialogvurderinger.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog? Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kommunikation og sprog.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

"Learning by doing" - John Dewey

Sprog læres ved at bruges.

Det pædagogiske personale er ansvarlige for at skabe gode rammer til at sproget kan blive brugt og udviklet.

Det pædagogiske personale tænker sproget ind i alle læringsmiljøer, og har stor opmærksomhed på, at børnene har forskellige forudsætninger.

Det talte sprog står ikke alene, vi er opmærksomme på, at kropssprog og æstetisk virksomhed også er kommunikation, som er en del af sproglig og kommunikativ udvikling.

Personalet udtaler:

"Sprog læres som en naturlig forlængelse af nærvær, interaktion, fælles opmærksomhed og sproglige rollemodeller"

"Det er vigtigt, at vi får skabt nogle gode rammer, der muliggør nærvær. F.eks. gå i garderoben i mindre grupper, så der er plads til dialog, italesætte handling og bruge beskrivende kommentarer"

5.4 Krop, sanser og bevægelse

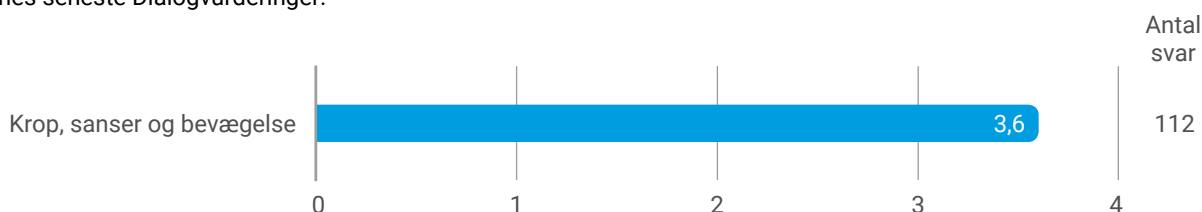
Det pædagogiske læringsmål

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Krop, sanser og bevægelse skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Resultat fra dagtilbuddets Dialogvurderinger

Nedenfor vises gennemsnitsscoren for fagpersonalets vurderinger af børnenes krop, sanser og bevægelse hentet fra børnenes seneste Dialogvurderinger.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes krop, sanser og bevægelse? Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Krop, sanser og bevægelse.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

"Børn kommunikere med deres krop og senere med ord" - John Dewey

Vi giver børnene lov til at være nysgerrige, afprøve og opleve verden.

I hverdagen skaber vores daglige aktiviteter og rutiner et læringsmiljø, som er med til at understøtte de pædagogiske mål.

Vi skal have en skærpet opmærksomhed på, hvornår det pædagogiske personale ubevidst, begrænser børnene i deres fysiske udfoldelser og sanselige eksperimenterende.

Personalet udtaler:

"Alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på, derfor er det vigtigt at understøtte dem i at mærke kroppen"

5.5 Natur, udeliv og science

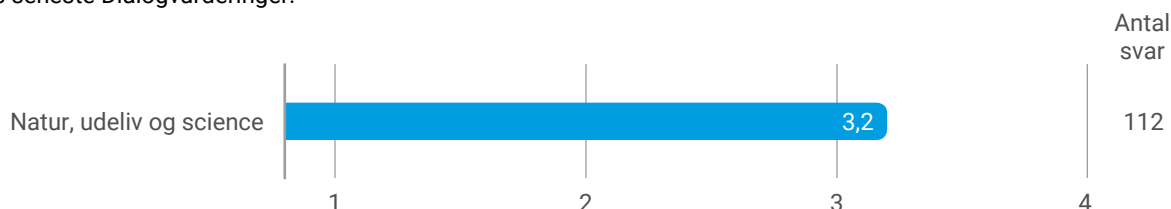
Det pædagogiske læringsmål

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Natur, udeliv og science skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhæng, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Resultat fra dagtilbuddets Dialogvurderinger

Nedenfor vises gennemsnitsscoren for fagpersonalets vurderinger af børnenes natur, udeliv og science hentet fra børnenes seneste Dialogvurderinger.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes natur, udeliv og science? Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Natur, udeliv og science.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

"Børns fascination af verdenen, kan være en af grundene til, at de nysgerrigt undersøger og afprøver det, de møder på deres vej i livet" - John Dewey

Vi skal gå på opdagelse sammen med børnene. Vi skal opmuntre børnene til at være undersøgende i det de får øje på. Undre sig sammen med børnene.

Naturen skal opleves "live".

Personalet udtaler:

"Vise vejen, ved at inspirere børnene. Hjælpe dem med at få øje på naturfænomener. Motivere dem til at være undersøgende.

"På vores legeplads er der et fint samspil med de andre 5 læreplanstemaer"

5.6 Kultur, æstetik og fællesskab

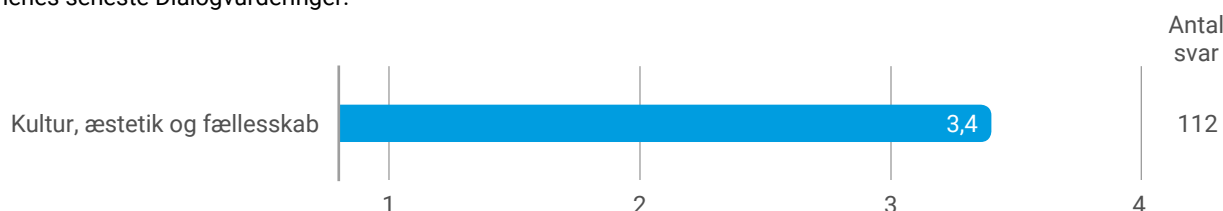
Det pædagogiske læringsmål

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Kultur, æstetik og fællesskab skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andre kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Resultat fra dagtilbuddets Dialogvurderinger

Nedenfor vises gennemsnitsscoren for fagpersonalets vurderinger af børnenes kultur, æstetik og fællesskab hentet fra børnenes seneste Dialogvurderinger.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kultur, æstetik og fællesskab? Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kultur, æstetik og fællesskab.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

"Kunst kan skabe erkendelser og indsigter, som videnskab ikke lykkes med" - Simone de Beauvoir

Vi skal give børnene tid til at fordybe sig og udforske kunst og kultur.

Vi tør give kunsten fri. Når kunsten er fri giver vi børnene en masse impulser, som skærper deres lyster og fascination af verdenen. Børnene gennemgår en erkendelsesproces.

Vi bruger kunsten som sprængbræt for dannelse.

Vi har haft et udvidet samarbejde med "Kulturspirene" og "Teatermøder".

Gennem skabende og kreative processer får børnene mulighed for at arbejde med dens personlige udtryk.

Personalet udtaler:

"At styrke børnenes lyst til at udtrykke sig med stemme, krop, instrumenter, form og farver, forskelligt materiale, forskellige udtryk, i et læringsmiljø, hvor mulighed for fuld deltagelse prioriteres." Udtrykker bedre Filosoffens vision "Børnekultur skal opleves på krop og sjæl og ikke kun bag en skærm. At samles i forskellige kulturelle tiltag giver et særligt fællesskab".

"Gennem æstetisk virksomhed for børnene mulighed for at forholde sig til sig selv, til andre og til omverdenen. Børnene skal møde kunsten i øjenhøjde"

6 MINISTERIETS SKABELON TIL EVALUERING

6.1 Arbejdet med den pædagogiske læreplan

"Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Med evalueringskultur i dagtilbuddet forstås, at lederen har ansvar for, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende forholder sig reflektivt til, hvordan de pædagogiske læringsmiljøer understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51)

Hvilke dele af vores pædagogiske læringsmiljø har vi særligt haft fokus på over de sidste 2 år?

Der har ikke været ét fælles fokus, men personalet har arbejdet individuelt og sammen om deres eget fokus gennem de sidste par år, ud fra hvad de var optaget af i forhold til Den Pædagogiske Læreplan.

Nogle af de områder der har været arbejdet med er:

Social udvikling

Leg

Sprog

Overgange

Rutiner og læring

Læringsmiljøer

Børneperspektivet

Læring i legemiljøerne

Læring hele dagen

Hvordan har vi organiseret vores evalueringskultur?

Selvom om vi i retrospekt oplever, at der faktisk har været megen evaluering omkring vores egen praksis, er vi meget opmærksomme på, at vi mangler en mere systematisk tilgang til evaluering. Nogle af de fokuspunkter der blev snakket om for to år siden, er faktisk blevet implementeret, såsom læring i overgangene, læringsmiljøer og børneperspektivet. Der har været dagligdags refleksioner og evaluering eksempelvis i garderoben, men personelt oplever ikke, at det rykker meget i det store billede, omend det har værdi med dagligdagsevalueringen.

Hvordan har vi arbejdet med vores lokale skriftlige læreplan?

De Faglige Fyrtårne har haft stor værdi og involvering og Den Styrkede Læreplan har fået meget opmærksomhed. Der har været interne oplæg fra den enkelte medarbejder, som desværre blev sat på pause i 2020 på grund af COVID 19.

Personaleinddragelse med fokus på individualitet - at stå på mål for egen praksis.

Kort / nøgleringe blev udarbejdet med spørgsmål / refleksioner, som den enkelte medarbejder kunne bruge i hverdagen til egen refleksion - og til at spørge ind til en kollegas praksis.

Vi har udarbejdet en timeline.

Pædagogisk dag i januar 2020 havde fokus på Den Pædagogiske Læreplan, hvor vi havde oplæg fra to undervisere fra

VIA. Udsnit af evalueringen herfra var bl.a.:

"Hvis jeg skal finde et tema, eller et generelt pædagogisk emne, som jeg blev optaget af i vores fælles proces på dagen, var det brede læringsbegreb, defineret af Knud Illeris. Dette lærings syn gennemsyner i min optik, vores nye styrkede læreplaner, hvor fokus er flyttet hen på de læringspotentialer, som der findes i børnenes legeprocesser. Jeg blev meget optaget og fascineret af hvordan vi anvender den filosofiske omsorg, så vi giver børnenes kreative processer plads, men samtidig danner dem som individer, der kan indgå i et forpligtende fællesskab. Jeg har på ingen måde de endelige svar, men finder dilemmaet overordentligt interessant fra både et menneskeligt og fagligt perspektiv.

Jeg blev meget inspireret af Anna Lica maleriske og energiske tilgang til vores ansvar som rollemodeller, ikke bare i den almene dannelsesproces, men som deltager og instruktør i børnenes leg. Anna Licas tanke med at vi skal forsøge at mestre begge roller i den kreative legeproces, satte nogle tanker i gang omkring mit eget virke som pædagog i en travl dagligdag.

- *Leger jeg nok med børnene?*
- *Husker jeg at deltage såvel som at tage spil-leder kasketten på?*
- *Hvordan skaber vi et godt læringsmiljø, hvor der er plads til den frie kreative proces?*
- *Udnytter vi de fysiske rammer optimalt til at tilgodese alle børns behov, emotionelle og kognitive såvel som fysiske?"*

6.2 Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø

Den pædagogiske læreplan

- Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.
- Evalueringen skal offentliggøres.
- Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.
- Som led i at kunne evaluere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse kan der fokuseres på elementer i det pædagogiske læringsmiljø. På den ene side fx, hvordan børnesynet, børneperspektivet og arbejdet med dannelse kommer til udtryk i det daglige pædagogiske arbejde, og på den anden side eksempelvis:
  - Børnegruppens trivsel og læring
  - Børn i udsatte positioners trivsel og læring
  - Tosprogede børns trivsel og læring
  - Det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse.
- Fokus på enkelte elementer kan bidrage til at kvalificere evalueringen af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 51

Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?

Hver medarbejder har skulle aflevere en skriftlig dokumentation, dette er hængt op til inspiration for alle.

Når vi har hængt deres besvarelser op, var der bl.a. for at give det værdi

- Det har styrket vores læringsmiljøer
- Skabt læring hele dagen
- Opnå en fælles forståelse for pædagogisk praksis
- Ikke drage forhastede konklusioner
- Søge børneperspektivet

- Fremme trivlsen

Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet i arbejdet med den gennemførte evaluering?

Sociale historier
Praksis fortællinger
Handleplaner
Udviklingsplaner
Billeder

Vi har derudover bedt forældrene snakke med deres børn om, hvad barnet har oplevet. Dette har forældrene nedskrevet og afleveret til os (Se bilag 1)

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

Øget trivsel for det enkelte barn.

Læring i garderoben og ud på legepladsen, mere selvhjulpne børn.

Ro og læring ved eftermiddagsmaden.

Legemiljøer.

Vi har lært, at jo mere kvalificerede og målrettede vores aktiviteter er, jo flere tegn ser vi på øget trivsel blandt alle børnene - og en større faglig tilfredshed blandt personalet.

Øget viden om det enkelte barn.

Personalets refleksion over egen praksis har givet grobund for ny viden og opkvalificering af fagligheden.

Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

Helt konkret har vi ændret på vores arbejdsgange i garderoben og rutinen ved eftermiddagsmaden. Derudover har vi øget fokus på overgange generelt samt læring hele dagen med fokus på tilrettelæggelse af udviklende læringsmiljøer.

6.3 Inddragelse af forældrebestyrelsen

"Forældrebestyrelsen i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.

Forældrebestyrelsen for den kommunale dagpleje skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 52)

Hvordan har vi inddraget forældrebestyrelsen i evalueringen af den pædagogiske læreplan?

Forældrebestyrelsen har været involveret og orienteret igennem hele forløbet. Derudover har de deltaget i pædagogisk dag.

6.4 Det fremadrettede arbejde

"En systematisk og udviklende evalueringskultur er central for den løbende udvikling af den pædagogiske praksis, og målet er bedre pædagogiske læringsmiljøer for børnene gennem en systematisk evalueringskultur og en meningsfuld og udviklende feedback til det pædagogiske personale." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51)

Hvilke områder af vores pædagogiske læringsmiljø vil vi fremadrettet sætte mere fokus på?

Fagligt niveau - vi har gennem det sidste år haft et samarbejde med en ekstern supervisor. Her er der bl.a. sat en retning for, hvor Filosoffen vil hen - og hvad vores fokus er.

Der er udarbejdet en plakat, der viser den pædagogiske retning som Filosoffen gerne vil stå på mål for. Derudover har vi i samarbejde med vores "Husfilosof" arbejdet med filosofisk omsorg, og skal i gang med et udviklingsprojekt i samarbejde med VIA University College, Holstebro.

Vi har haft øget fokus på den professionelle tilgang og velargumenterede arbejdsgange. Dette kræver fremadrettet en konstant opmærksomhed (Se bilag 2).

Hvordan vil vi justere organiseringen af vores evalueringskultur?

Vi vil fremover oprette fokuspunkter/handleplaner på samtlige børn, for på den måde at sikre bedst mulig udvikling for alle børn. Derudover vil vi give læreplanstemaerne mere opmærksomhed, så vi sikrer os det fulde udbytte af den styrkede pædagogiske læreplan bl.a. ved at udarbejde et fysisk materiale.

Nøglering - Alle medarbejder har en nøglering, hvori der er refleksionsspørgsmål, som de kan bruge i dialogen med en kollega.

Hvordan har eller vil vi på baggrund af denne evaluering ændre og/eller justere vores skriftlige pædagogiske læreplan?

Vi vil bruge læreplanen som et dynamisk redskab, som vi løbende justerer.

7 UDVIKLINGSPLANER

Filosoffen har ikke oprettet udviklingsplaner til denne læreplan.